

Досвід викладання основ сексології в Буковинській державній медичній академії

Р.І. Рудницький, В.М. Пашковський

Буковинська державна медична академія

У роботі розглянуто досвід викладання основ сексології на додипломному етапі навчання в Буковинській державній медичній академії.

Ключові слова: сексологія, сексопатологія, навчання.

За сучасних умов розвитку суспільства сексологія набуває все більшого значення у теоретичній та практичній діяльності лікарів усіх спеціальностей. Але сьогодні буває так, що хворі із сексологічними розладами не мають можливості звернутися до кваліфікованого лікаря, який володіє знаннями з сексології та сексопатології. Тому вивчення основ сексології – проблем, пов'язаних із нормальними проявами сексуальності людини, а також загальних та окремих питань сексуальної патології, – є вельми бажаним для майбутнього лікаря будь-якого клінічного фаху [1, 3].

Виходячи з зазначеного, у Буковинській державній медичній академії з 1998 року розпочато викладання курсу за вибором «Основи медичної сексології».

Основною метою курсу є засвоєння студентами основ сексології та сексопатології, вивчення умов і чинників розвитку порушень сексуального здоров'я людини з метою їх ранньої діагностики, лікування, психотерапевтичної корекції, профілактики, експертизи та реабілітації.

Завдання курсу медичної сексології:

- ознайомитись з історією й сучасним станом світової та вітчизняної сексології;
- знати сучасні погляди на стан сексуального здоров'я людини та вплив на нього різних соціальних, психологічних, біологічних, екологічних та інших чинників;
- вивчити становлення й формування сексуальності людини, нормальну сексуальність людини, сексуальну гармонію й дисгармонію, основи гігієни та психогігієни статевого життя;
- засвоїти діагностичні критерії в сексології, синдромологію та пазологію, клінічні форми порушень сексуального здоров'я у чоловіків та жінок, перверзії та девіації статевої поведінки;
- познайомитись із сучасними та перспективними методами лікування сексуальних розладів у загальній системі практичної охорони здоров'я;
- вивчити систему профілактичних заходів, спрямованих на запобігання виникненню та розвитку порушень й девіацій сексуального здоров'я.

Робоча програма з основ медичної сексології складена нами згідно з програмою курсу за вибором «Основи медичної сексології» для студентів вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації, що розроблена колективом кафедри психіатрії, наркології, загальної та медичної психології Харківського державного медичного університету і затверджена МОЗ України з урахуванням сучасних теоретичних і практичних вимог до знань, умінь та навичок, необхідних майбутнім лікарям при наданні медичної допомоги населенню [3].

До змісту програми входять такі актуальні теми сучасної сексології: предмет та завдання сексології; організація сексо-

логічної служби; сексуальне здоров'я і сексуальна гармонія; становлення й формування сексуальності людини; анатомо-фізіологічні особливості забезпечення сексуальності людини; методи діагностики і клінічні форми порушень сексуального здоров'я у чоловіків та жінок; терапевтичні, корекційні та реабілітаційні заходи в сексології; гармонія та дисгармонія подружжя; психогігієна статевого життя; сексуальні девіації та перверзії; судова сексологія; статеве виховання тощо.

При викладанні курсу використовуємо сучасну наукову і навчальну літературу з сексології, технічні навчально-наочні засоби, карти-анкети з діагностики і корекції статевої дисгармонії подружньої пари, навчальні таблиці, атласи з фотографіями з медичної сексології [1, 2, 4, 5].

Корисними для викладання сексології є також публікації у всеукраїнському науково-практичному журналі «Здоров'я чоловіка», який видає Інститут урології АМН України, а також у щомісячному науково-практичному журналі «Сексологія і сексопатологія» РАМН (м. Москва).

Основи сексології читаються викладачами, які пройшли фахову підготовку з сексології, психотерапії та медичної психології в Харківській медичній академії післядипломної освіти на кафедрі сексології і медичної психології.

В академії «Основи сексології» є курсом за вибором, тобто вивчається за бажанням студентів і є професійно орієнтованим. Запис студентів на курс є абсолютним впродовж 5 років. Основи сексології є найпопулярнішим серед курсів за вибором в академії, на який студенти з охотою записуються.

Основи сексології та сексопатології викладаються на старших курсах після вивчення фундаментальних теоретичних і клінічних дисциплін, медичної психології і вивчаються впродовж одного семестру. На його вивчення відводиться 54 години, із них 18 годин – лекційних і 36 годин – для самостійного вивчення дисципліни (студенти пишуть реферати). На лекціях читаються основні теоретичні та найбільш складні розділи сексології. Студенти, які мають можливість спілкуватися через Інтернет, стежать за новинками в сексології і за власним бажанням готують реферати. У кінці вивчення предмету проводиться підсумковий контроль у вигляді співбесіди з отриманням заліку.

При вивченні основ сексології значну увагу приділяємо проблемам норми і девіантної сексуальної поведінки, соціально-психологічним критеріям в оцінці сексуальності людини, сучасним підходам в оцінці сексуальних збочень, проблемам судової сексології, зокрема питанням сексуального насилля та його профілактики. Значна увага звертається на питання репродуктивності людини, психогігієни статевого життя, контрацепції та безпечності сексуальних стосунків, проблемам еротики і порнографії, сексуальної освіти й сексуального виховання.

Наш досвід свідчить про те, що студенти проявляють підвищений інтерес до сексології й сексопатології, їх цікавить лікарська спеціальність «лікар-сексопатолог».

Під час викладання курсу «Основи сексології» проводиться психогігієнічна і психопрофілактична робота, направлена на збереження й поліпшення психосексуального здоров'я серед

С Е К С О Л О Г И Я И А Н Д Р О Л О Г И Я

студентської молоді. Ми вважаємо, що ця важлива профілактична робота повинна охоплювати всі верстви студентства, що в свою чергу зменшить число правопорушень сімейного та сексуального характеру.

Дещо про зворотний зв'язок під час читання лекцій і співбесід зі студентами. Під час кожної лекції отримуємо чимало, частіше анонімних, запитань з теми лекції або з особистих проблем. Узагальнені запитання і проблеми серед студентської молоді:

- частина студентів пережила, деяка частина і досі переживає сексуальні домагання або насилля з боку колег по навчанню, родичів, спонсорів по навчанню, викладачів, друзів сім'ї;
- вживаючи алкогольні папої, іноді наркотичні засоби, студенти вступають у випадкові статеві контакти;
- окремі студенти схильні до девіантної сексуальної поведінки;
- частина студентів періодично займається небезпечним сексом;
- більшість студентів живуть вікарними (сурогатними) формами сексуального життя, періодично практикують сексуальні ексцеси;
- проблемними є статеві стосунки на фоні вживання психоактивних речовин, «секс по телефону», віртуальні знайомства через Інтернет;
- окремі студенти, будучи за кордоном, із цікавості відвідують борделі.

Вищеперераховане свідчить про низький рівень сексуальної культури в окремій частині студентської молоді. Усе це знижує якість студентського життя, спричиняє соціально-психологічні проблеми і в цілому порушує сексуальне здоров'я.

Виходячи з нашого досвіду, пропонуємо деякі рекомендації з вивчення основ сексології:

- основи сексології доцільно викладати на всіх факультетах у всіх медичних університетах та академіях України;
- програмі питання з сексології та сексопатології є обов'язковими під час навчання лікарів-інтернів;
- важливим є дистанційне навчання і консультування з сексології через Інтернет, як у всьому світі;
- спеціалістів в області сексології доцільно готувати не лише з психіатрів, але й з медичних психологів та інших вузьких спеціальностей;
- слід збільшити видання в Україні науково-популярних журналів з сексології для студентської молоді.

Висновки. Викладання основ сексології в медичних вузах України є актуальним, важливим і сприяє якійсній підготовці сучасних висококваліфікованих фахівців XXI століття.

Вивчення основ сексології та сексопатології дозволить майбутньому лікарю диференціювати сексуальні порушення від вікової та конституційної норми, давати кваліфіковані рекомендації, спрямовані на профілактику й усунення сексуальної дисгармонії серед статевих партнерів.

Практичне значення має організація в студентських гуртожитках (студентських містечках) консультативно-психологічних центрів для молодих людей, студентства, де б надавались консультації спеціалістами з питань психогієни статевого життя та проводилась лікувально-профілактична робота серед студентської молоді.

Опыт преподавания основ сексологии в Буковинской государственной медицинской академии
Р.И. Рудницкий, В.М. Пашковский

В работе рассмотрен опыт преподавания основ сексологии на додипломном этапе обучения в Буковинской государственной медицинской академии.

Ключевые слова: сексология, сексопатология, обучение.

Experience of teaching the fundamentals of sexology at the undergraduate stage of training at Bukovinian state medical academy
R.I. Rudnytskyi, V.M. Pashkovskiy

The paper deals with the experience of teaching the fundamentals of sexology at the undergraduate stage of training at Bukovinian State Medical Academy.

Key words: sexology, sexopatology, training.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кришталь В.В., Григорян С.Р. Сексология в 4-х частях. Харьков: Академия сексологических исследований; 1999.
2. Общая сексопатология: Руководство для врачей. Васильченко Г.С. (ред.). М.: Медицина; 1977; 1.
3. Програма курсу за вибором «Основи медичної сексології» для студентів вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації. К.: МОЗ України. Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти; 1998.
4. Сексология и андрология. Возианов А.Ф., Горпинченко И.И. К.: Абрис; 1997.
5. Частная сексопатология: Руководство для врачей. Васильченко Г.С. (ред.). М.: Медицина; 1983; 2.

ТРЕНИРОВКА ПОЗВОЛИТ ЗАБЫТЬ О «ВИАГРЕ»

Ученые доказали, что специальные упражнения на укрепление мышц промежности могут значительно улучшить сексуальную силу мужчин, сообщает Times Online. Для получения эффекта достаточно тренироваться по 30 минут ежедневно. Из 55 участников исследования у 40 процентов эрекция восстановилась полностью, а у 30 – заметно улучшилась.

При выполнении упражнения мужчина напрягает мышцы про-

межности в течение 10 секунд стоя, сидя и лежа, словно он пытается сдержать мочеиспускание. Медики утверждают, что такая тренировка способна увеличить потенцию любого представителя сильного пола, и лечение импотенции надо начинать именно с нее, а не с лекарств или психотерапии.

«Результаты удивили даже нас самих», – говорит руководитель исследования, профессор Бристольского университета, Велико-

британия, Грейс Дори (Grace Dorey).

«Ничего удивительного в том, что у людей, которые регулярно занимаются гимнастикой или фитнесом, лучше здоровье и выше качество жизни, – добавляет пресс-секретарь Королевского медицинского колледжа Кэтти Мосс (Catti Moss). – Но данное исследование показало, что физические упражнения могут улучшить и сексуальную жизнь мужчины».